

Radu MOȚOC

Abstract: *In order to attract tourists, the National Tourism Office Magazine, from May 1938, considered it necessary to present the Romanian Landscape, richly illustrated with 22 photos, the land of the Romanian country, the forest, the rivers, the valleys, the monasteries, the rooster's hunt.*

Keywords: *National Tourism Office Magazine, the Romanian landscape*

Vom selecta câteva pasaje din acest material, așa cum era văzut peisajul românesc în anul 1938: „Un scriitor grec, spunea într-o revistă de turismul din țara sa, că este un peisaj olimpic și respiră o morală plastică. Am putea spune că peisajul românesc respiră morala basmului.

Pădurea, codrul, râurile, sunt pline de amintiri mitologice și aceste umbre ale mitologiei noastre, mai întovărășesc și azi multe suflete ale satelor. Basmul și legenda sunt strâns legate de obrazul peisajului românesc.

Fig. 1. Coperta Revistei O.N.T. mai 1938

Pământul țării românești este scris de mâna creației, în chipul unui circuit de contraste și această grafică naturală a solului se îmbină armonios. Din templele de piatră și sălbatice ale munților, peisajul românesc coboară în trepte scăzute către spinările colinelor, către șes, către bărgan, către mare.

Fiecare parte de pământ, fiecare regiune pune în sufletele oamenilor pecetia sa.

Peste șeaua Bucegilor drumul se lasă către Bran. În apropierea Branului, cetatea Râșnovului scăldată în lumină vie se înalță pe o puternică temelie de cremene și calcar, și unde trecerea timpului și-a scris caligrafia de cronicar fără trup, săpând cu acele ploilor năvala vânturilor străvechile ziduri.

Dincolo de munții Branului, calea se întinde către Rucăr, centru românesc de mare valoare documentară etnografică, cercetat îndeosebi de străini.

Munții Făgărașului, cu fața la apus, înalță dintre masivi împăduriți la poale, culmile pleșuve și violete, purtând pe laturile lor, urme de morene și mari circuri glaciale.

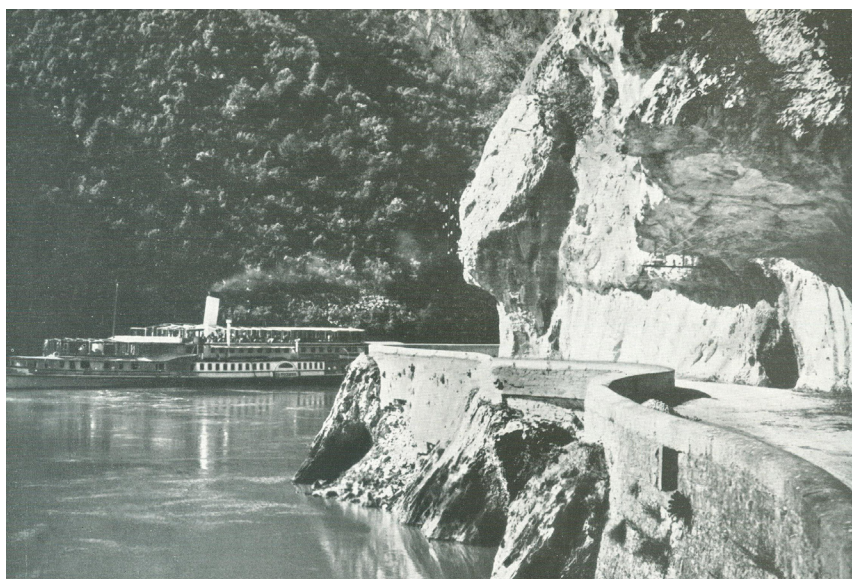

Fig. 2. Dunărea la Porțile de Fier

Platoul dintre munți și dealurile Oltului este presărat cu sate minunate de frumoase, cu nume legendare, încercuite de păduri negre și semne de troițe, cârduri de bivoli păscând pe câmpii lângă râuri de munte, unde se clatină dințata ferigă.

Dunărea, frământată și potrivnică de la Cazane, unde s-a încheat un capitol de istorie cu oameni dârji ca și ea, este domoală, acolo unde a poposit neamul lipovenesc al pescarilor cu chipuri și bărbi bălane de sfinți, și unde dintre gene de stuf, locurile rămase din revărsarea ei, privesc ca niște ochi și primesc albastrimea cerului. Aici este Delta, o imagine originală, nemiântălnită peste tot cuprinsul Europei. Tainicile ei întinderi uriașe de păpuriș, de ape, de păduri de sălcii și lunci de tamarix și popoare de păsări, amintesc turiștilor străini, de Delta Nilului, de fluviile altor continente.

Cheile Bicazului cu dramatica lor desfășurare de piatră și de ciclopice prăvăliri drepte de ziduri stâncoase, întunecate, răsturnând valuri întunecate și păcle, ar slui de decor natural unei montări desăvârșite pentru *Infernul lui Dante*, sau pentru unul din basmele noastre.

Fig. 3. Balcic

Dar mai rămâne să trecem prin fața ochilor amintirii celor ce le cunosc și să trezim curiozitatea pornită din inimă acelor ce nu cunosc, priveliștele din Moldova și Bucovina, care, sub spinări de munți și dealuri sbârlite de păduri sau în poalele verzi ale văilor, țin giuvaieruri moștenite peste secole de la voievozi, mănăstirile cu hram și zugrăveală vestită.

Asemenea, mai împodobesc vechi ctitorii pământul oltenesc cu fâșii verzi, cu fâșii arate costiș ca niște chilimuri de Jii și Mehedinți.

Cei ce se vor duce și vor vedea văile Vâlcii, unde durează din veac, mănăstirile Stănișoarei, Slătioarei și Bistrița, nu vor uita până la amurgul vieții priveliștile care sunt ca un cântec de caval, sau ca o spusă a lui Dumnezeu, ca o poveste ce s-a înfăptuit pe țarina românească.

Această diversitate constituie punctul care atrage și stârnește cea dorită mișcare turistică.

Poate că străinul nu va afla tot confortul cu care îl răsfață țările turistice ale Apusului, însă România este o țară foarte tânără, mai ales, în trezirea interesului pentru mișcarea turistică.

Nu multe țări se pot mândri, mai cu nădejde decât noi, de a avea un peisaj atât de minunat întins de-a lungul țării și presărat cu vestigii, comori de preț ale trecutului, atât de multe și atât de neașteptat de valoroase, adăugând un neasemuit farmec pământului.”¹

Revista prezintă în continuare un articol scris de Mihaiu Baiu legat de **Muntele Retezat**.²

¹ *Revista Oficiului Național de Turism*, Anul III, nr. 5, mai 1938, Andrei Andricul, Peisagiul Românesc, pag. 2-16

² *Ibidem*, Mihaiu Baiu, Retezatul, pag. 20

Fig. 4. Schitul din peștera Ialomicioarei

O interesantă abordare o constituie **Cocoșul de Munte**, care este tratat cu multă experiență de către T. P. Popescu, din care vom selecta câteva pasaje: „Cocoșul Mare (Tetrao urogallus) numit și Cocoșul de Munte, este un Don Juan-ul întinșilor noștri codri de rășinoase, vânătoarea lui aducând nu numai un prețios trofeu, ci și clipe cu adevărat de neuitat.

Locurile de împerechere ale acestui cântăreț – reminiscență trubadurilor din Evul Mediu – se află de obicei în părțile dinspre răsărit ale marginilor de păduri vechi, începând de la altitudinea de cca 1400 m. și coborând în regiunile mai răcoroase, până în pădurile de fag.

Vânătoarea cocoșului se practică de la 1 aprilie până la 15 ale lunii următoare.

În această perioadă, bătaia cocoșilor se află bine cercetată, iar cântecul lor de dragoste, de o frumusețe și o gingășie neîntrecută, se încadrează în miezul unei acțiuni dintr-un film de aventuri.

Instinctul lui de iubire îl înfierbântă repede și primele nuanțe înduioșetoare ale cântecului trec de la tocăniturile din cioc, la partea ascuțită, la aria finală, o zuruitură moale ca fâșăitul coasei prin trifoi, plin de farmecul unei melodii, ce te leagănă și te odihnește.

În această fază, cocoșul de munte se află în extaz. Întinde ciocul drept în sus și închide ochii, semn că, aidoma omului, simte fiorul unei senzualități extreme. Aceasta e clipa de puternică emoție, când cocoșul nu aude și nici nu vede.

Găina cocoșului de munte face cam zece ouă. Din care, clocind pe cuiarul

așezat pe pământ 27 zile, scoate puii.

Dușmanii, vulpea și clica jderilor, până la veverițe decimează binișor, ajutați și de răpitoarele aripate.

Găina este mult mai mică și mai puțin frumoasă decât cavalerul ei poliglot, vânătorul o ocrotește în permanență. În încheiere trebuie să spunem că *Vânătoarea cocoșului de munte este nobilă.*³

La rubrica tradițională dedicată informațiilor turistice, am selectat un pasaj interesant legat de o expoziție **Luna Bucureștilor**: „Odată cu împlinirea a 20 de ani de la Unirea tuturor românilor, s-a inaugurat și a patra *Lună a Bucureștilor*, onorată cu prezența M.S. Regele.

În cadrul acestui eveniment, Primăria Capitalei, cu concursul Institutului de istorie universală, a prezentat expoziția Unirii din sala *Arta* din str. Batiște.

Această expoziție cuprinde splendide reconstituiri în fotomontaje reprezentând fazele celor două uniri care au pregătit Unirea definitivă din 1918, sub sceptrul regelui Ferdinand cel Leal.

Afară de acest material reconstituit, expoziția Unirii din sala *Arta* cuprinde și numeroase documente și arme din vremea lui Mihai Viteazul și Cuza - Vodă, precum și documente aparținând Unirii cele Mari.

Între altele, este un exemplar unic, sabia principelui Gabriel Bathory, contemporan cu Mihai Viteazul. Vizitarea expoziției este gratuită⁴.

³ T. R. Popescu, *Cocoșul de munte*, pag. 22-23

⁴ *Ibidem*, pag 33.